

Технически параметри

„200 години от рождението на Захарий Зограф“

Номинална стойност – 2 лева

Метал, проба – Cu 999/1000

Качество – мат-гланц

Тегло – 16.4 г

Диаметър – 34.2 мм

Гурт – гладък

Тираж – 6000

Емисия 2010 г.

Technical characteristics

“200 Years since the Birth of Zahariy Zograf”

Nominal value – 2 levs

Type of metal – Cu 999/1000

Quality – proof

Weight – 16.4 g

Diameter – 34.2 mm

Edge – flat

Mintage – 6000

Year of issue 2010

Автори на художествения проект

Симеон Кръстев и Иван Чолаков

Artistic design of the coin

Simeon Krastev and Ivan Cholakov

Богородица Милующа със св. Георги и св. Димитър. 1850 г.
Икона. НХГ – Кримта

*Our Lady with St George and St Demetrios, 1850, Icon,
the National Gallery of Art – Crypt*

200 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ЗАХАРИЙ ЗОГРАФ

Медна възпоменателна монета

Емисия на БНБ

200 YEARS SINCE THE BIRTH OF ZAHARIY ZOGRAF

A Copper Commemorative Coin
Issued by the BNB

200 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ЗАХАРИЙ ЗОГРАФ

Захари́й Зогра́ф (1810–1853) е посветен в изкуството на иконописца от баща си Христо Димитров, основоположник на Самоковската художествена школа, а след неговата смърт – от брат си Димитър Зограф. През 1835 г. Захари́й напуска Самоков и до 1842 г. работи в Пловдив, където бързо си спечелва име на опитен и високо ценен художник.

През 1840–1841 година стенописва църквата „Св. Никола“ в Бачковския манастир, през 1844 г. работи в съборната църква „Рождество Богородично“ в Рилския манастир. Рисува фрески и в Бачковския (1840), Троянския (1848) и Преображенския (1849–1851) манастир, в които изписва и своя лик. През 1852 г. създава стенописи в манастира „Лаврата на Св. Атанасий“ в Атон. Рисува икони за Плаковския и Долнобешовишкия манастир, за храмовете „Св. св. Константин и Елена“ в Пловдив и „Св. Богородица“ в Копривщица, за църквите в Самоков, Асеновград, Перник, Габрово, Велес, Щип и др.

Една от важните характеристики на изкуството на Възраждането в България е появата на светско изкуство. Първите стъпки в тази посока прави именно Захари́й Зограф – със сцената „Страшният съд“ в църквата „Св. Никола“ в Бачковския манастир, със стенописа „Колелото на живота“ в Преображенския манастир и др. Съвсем като ренесансов художник, който се стреми да опознае човека с неговия характер и преживявания, той рисува образите на монаси и на ктитори на църквите, в които работи. В портрета на Неофит Рилски (1838) той пресъздава образа на учения и е автор на първия в българското изкуство кавалетен автопортрет (ок. 1840), в който разкрива както високото си живописно майсторство, така и напълно заслуженото самочувствие на голям творец.

ст.н.с. д-р Николай Бошев

*Автопортрет. Около 1840 г. Маслени бои, платно. НХГ
Self Portrait, c. 1840, Oil on Canvas, the National Gallery of Art*

200 YEARS SINCE THE BIRTH OF ZAHARIY ZOGRAF

Zahariy Zograf (1810–1853) was introduced to the art of icon painting by his father, Hristo Dimitrov, founder of the Samokov School of Painting, and after his father's death by his brother Dimitar Zograf. In 1835 Zahariy left Samokov to work in Plovdiv until 1842, quickly earning a name as an experienced and valued artist.

Between 1840 and 1841 Zahariy painted the Sveti Nikola Church at the Bachkovo Monastery, going on to the Rozhdestvo Bogorodichno Cathedral at the Rila Monastery in 1844. He also painted murals at the Bachkovo Monastery (1840), the Troyan Monastery (1848), and the Preobrazhenski Monastery (1849 to 1851), painting his own image at the latter. In 1852 Zahariy painted murals at the Athos Monastery of Grand Laura of St Athanasius. He painted icons at the Plakovski and Dolnobeshovishki Monasteries, the churches of St St Konstantin and Elena in Plovdiv and Sveta Bogoroditsa in Koprivshtitsa, and for diverse churches in Samokov, Asenovgrad, Pernik, Gabrovo, Veles, and Stip.

The Bulgarian Renaissance notably included the emergence of secular art. It was Zahariy Zograf who made the first steps in this direction, more particularly with his Judgement Day at the Sveti Nikola Church at Bachkovo and the Wheel of Life mural at the Preobrazhenski Monastery. Like a Renaissance artist attempting to convey insights into his subjects' characters and lives, he painted the images of monks and donors of the churches where he worked. In his portrait of Neofit Rilski (1838), he created the image of a scientist. Zahariy also painted Bulgaria's first self portrait (c. 1840), evincing both great artistic skill and the entirely deserved confidence of a great artist.

Assoc. Prof. Nikolay Boshev Ph. D